

Osebna izkaznica slovenskih študijskih krožkov, ki jih vodi ACS

Načela delovanja študijskih krožkov (ŠK) – izobraževalne oblike za odrasle:

- ustvarjalnost in aktivna udeležba
- svobodna izbira ciljev
- strnjenost in načrtovanje dela
- dejavno spreminjanje okolja
- upoštevanje izkušenj posameznika in skupine
- enakopravnost, demokratičnost in sproščeno sodelovanje.

Posebnosti delovanja: Poudarek je na samoorganizaciji udeležencev, vezi z lokalnim okoljem oziroma domačo kulturo ter uporabi najrazličnejših virov (interni, eksterni). Druženje in učenje sta prepletena. Zaključni dogodek za javnost je obvezen in predstavlja realizacijo akcijskega cilja. ŠK so po Sloveniji izjemno razpršeni, saj letno delujejo v približno 80 krajih – na matični spletni strani <http://sk.acs.si> si lahko ogledate zemljevide in tudi opise posameznih primerov. Svoboda izbire in dolgoletno načrtno spremljanje delovanja ŠK sta ključna, Slovenija zato razpolaga z motiviranimi odraslimi ter časovno banko podatkov, ki so argument nadaljnjega državnega sofinanciranja študijskih krožkov ter projektna osnova za dodajanje vrednosti. Del ŠK se nadaljuje v obliki nadaljnjega načrtnega sodelovanja, pogosto celo formaliziranega v društva. Kakovost delovanja ŠK je zagotovljena z osebno pisno zavezo mentorja k upoštevanju ključnih načel, z evalvacijami na državni ravni na podlagi metodološko preverjenega postopka, z rednimi stiki med koordinаторjem (ACS), mentorji in občasno tudi z udeleženci ter s sprotim, neposrednim in javnosti dostopnim vpogledom v delovanje na že omenjeni spletni strani. ŠK vsako leto oplemenitijo državna sredstva z dodatnimi sredstvi, ki jih samoiniciativno zberejo z naslova projektov ali lokalnih skupnosti oziroma s prostovoljskim delovanjem. Pomembno je tudi, da so vrata v ŠK odprta vsem, zato v njih sodeluje vsaj tretjina tistih, ki v izobraževanju sicer niso pogosto dejavni. Pestrost vsebin v ŠK je odraz svobodne izbire in ustvarjalnosti sodelujočih ter večšin in osebnega truda mentorjev. Vsebinska, potek in zahtevnost ŠK so odraz moči, zato odziv v ŠK raste. Najvišja kakovost izvedb je bila dokazana predvsem v obmejnih območjih, kjer na splošno učnih priložnosti primanjkuje. Podrobna predstavitev najpogostejše izbranih vsebin (dediščina) in medgeneracijskega sodelovanja v ŠK so na voljo v spletno dostopnem zborniku, ki je izšel z evropskimi sredstvi z naslovom *Študijski krožki, iz korenin k novim izzivom za življenje v skupnost*. V zborniku je ovrednotena tudi vloga učenja v majhnih skupinah za preseganje individualizma na najosnovnejši ravni skupnosti – v kraju.

Dosežki mentorjev in udeležencev študijskih krožkov niso neopaženi. Priznanje Andragoškega centra Slovenije za promocijo učenja in znanja (<http://tvu.acs.si/priznanja/dobitniki>) so doslej prejeli mentorji, celi krožki ali njihove ustanove. Več na (<http://sk.acs.si/index.php?id=50>) ŠK so bili prejemniki več občinskih nagrad (Šenčur, Radeče, Tišina, Domžale), leta 2011 medobčinske nagrade (Koper, Izola, Piran), za kakovost je bil nagrajen tudi ACS s srebrnim jabolkom kakovosti in tudi za projekt jezikovnih krožkov (http://allegro.acs.si/good_practice/). Bibliografija objav o ŠK je obsežna in je ne uspemo posodabljal, del je dostopen tudi na matični spletni strani (<http://sk.acs.si> v rubriki Objave). Zadnji mednarodni uspeh je bil »izvoz« modela v italijansko pokrajino Furlanijo-Juljsko krajino (s sedežem v Trstu) v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija–Italija 2007-2013, več na trojezični spletni strani <http://www.study-circles.eu/>, saj je v tem okviru podpisan tudi dogovor o nadaljnjem sodelovanju z Univerzama v Benetkah in Firenze.

Različne evalvacije so za krožke izkazale več priložnosti: uporabni so za interno izobraževanje in razvoj kadrov, kot oblika dela Lokalne akcijske skupine (LAS), kot oblika izgradnje partnerstva, kot oblika dela z javnostjo za javne zavode, za aktiviranje prostora ali ciljnih skupin; kot oblika preseganja zgolj timskega dela in vzpostavljanje dolgoročne sodelovalnosti ter socialne kohezije; kot oblika medgeneracijskega povezovanja in pripomoček za povezavo med formalnim in neformalnim izobraževanjem. Kaj bo v prihodnosti še potrebno? Razviti/ nadaljevati merjenje učinkov, nadaljevati in okrepiti promocijo tudi izven TVU, poudarjati načela ŠK, da jih projekti ne okrnijo, zadnje leto stopa v ospredje njihov potencial pri oblikovanju zelenih delovnih mest. **Več** o študijskih krožkih je na voljo na že omenjeni matični, čeprav preprosti spletni strani ter neposredno pri dr. **Nevenki Bogataj**, Andragoški center Slovenije (T: 01 5842 579, E: nevenka.bogataj@acs.si) oziroma pri mentorjih (njihov seznam je na podstrani že omenjene spletne strani: <http://sk.acs.si/index.php?id=14>).

